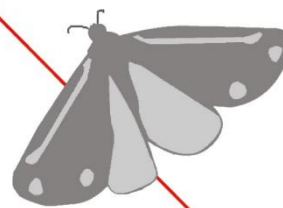

Stichting Kocon

Jaarverslag 2021

Project Reïntegratie

Stichting Kocon
Katwijk, 22 april 2022

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Verloop 2021	4
1.1. Deelnemers (28)	4
1.1. Mentoren	6
1.2. Het Indicatieteam	6
1.3. Het casemanagement	6
1.4. Nazorg ex-gedetineerden Katwijk	7
1.5. Samenwerking	8
2. Verloop 2021 leefgebieden	9
2.1 Huisvesting	9
2.2 Financiën	10
2.3 Sociaal Functioneren	10
2.4 Psychisch functioneren	11
2.5 Zingeving	11
2.6 Praktisch Functioneren	12
2.7 Lichamelijk Functioneren	12
2.8 Dagbesteding	12
2.9 Overige activiteiten	13
3. Financiën 2021	14
4. Knelpunten en aanbevelingen	16
4.1 Aanpak knelpunten en aanbevelingen uit 2020	16
4.1.1 Groepsactiviteiten binnen de coronamaatregelen	16
4.1.2 Jonge deelnemers van 17 jaar	16
4.2 Aanbevelingen voor 2022	17
Bijlage 1: Doel, doelgroep en organisatie Project Reïntegratie	19
Bijlage 2: Werkwijze Project Reïntegratie	24
Bijlage 3: Toelichting woonvoorzieningen	28
Bijlage 4: Begrippenkader bij jaarverslag	31

1. Inleiding

In dit jaarverslag van het Project Reïntegratie geeft Stichting Kocon de inhoudelijke en financiële resultaten weer over het jaar 2021.

Het project startte in 2002 op initiatief van het samenwerkingsverband Platform Kocon en richt zich op ex-verslaafden en/of ex-gedetineerden die na behandeling of vrijlating clean zijn. Het doel is een zelfstandig leven zonder terugval in riskant gebruik van alcohol en drugs en/of criminaliteit. Ook jongeren die voor het eerst in aanraking komen met politie en/of alcohol en/of drugs kunnen deelnemen.

Binnen het Project Reïntegratie werken organisaties als De Brug, Brijder Verslavingszorg, GGZ Rivierduinen en woningcorporatie Dunavie samen. Sinds maart 2011 is het Project Reïntegratie nauw betrokken bij de uitvoering van de lokale nazorg van ex-gedetineerden uit Katwijk.

Dankzij de inspanningen van een vaste groep vrijwilligers, de mentoren, is het mogelijk om ex-verslaafden en ex-gedetineerden intensieve begeleiding te bieden. De uitvoering van het casemanagement ligt in handen van De Brug. De eindverantwoording ligt bij Stichting Kocon.

In 2021 zijn er 28 personen begeleid vanuit het Project Reïntegratie. In de periode juni 2002 tot en met december 2021 gaat het om 403 deelnemers.

In 2021 gaf het Coronavirus allerlei beperkende maatregelen, de gevolgen hiervan voor het Project Reïntegratie staan beschreven in dit verslag.

Hoofdstuk 1 geeft het algemene verloop weer, de aantallen en kenmerken van de deelnemers en de in- en uitstroom. Hoofdstuk 2 geeft het verloop en de resultaten van het Project Reïntegratie weer. In Hoofdstuk 3 is de financiële verantwoording te vinden en Hoofdstuk 4 geeft onder andere de aanbevelingen voor 2022 weer.

Bijlage 1 geeft informatie over doel, doelgroep, criteria voor deelname, de samenwerkingsverbanden en de organisatie. In bijlage 2 is informatie te vinden over de werkwijze en bijlage 3 geeft een overzicht van de genoemde woonvoorzieningen in dit jaarverslag. Bijlage 4 geeft een toelichting op de gebruikte begrippen.

Zonder de enorme inzet van de mentoren en de inzet vanuit De Brug, Brijder en de GGZ Rivierduinen is het re-integratieproject niet mogelijk. Stichting Kocon is de medewerkers van alle betrokken organisaties, centrumgemeente Leiden en de gemeente Katwijk zeer erkentelijk voor de wijze waarop zij het project ondersteunen.

Kocon hoopt ook in een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk herstel van ex-verslaafden en/of ex-gedetineerden in Katwijk.

Uw opmerkingen en suggesties zijn altijd van harte welkom.

Namens het bestuur van Stichting Kocon
Nico van der Stel
Voorzitter Stichting Kocon

2. Verloop 2021

Dit hoofdstuk geeft de cijfers en het verloop weer in 2021. Na de cijfers van aanmeldingen volgt een beschrijving van de ontwikkelingen waarmee onder andere de mentoren, het casemanagement en de deelnemers te maken hadden.

1.1. Deelnemers (28)

Het Project Reïntegratie biedt snelle toegang tot hulp en begeleiding en is niet afhankelijk van een WMO-indicatie of een verwijfsbrief van de huisarts. Een potentiële deelnemer kan na aanmelding veelal binnen vijf werkdagen terecht voor een intakegesprek en krijgt ook snel duidelijkheid over de toelating.

In 2021 zijn er 28 deelnemers begeleid, 22 deelnemers waren al eerder in begeleiding.

De instroom in 2021 betrof 8 potentiële deelnemers, Hiervan zijn 2 niet toegelaten werden tot het project aangezien zij niet uit Katwijk, Rijnsburg of Valkenburg kwamen.

De uitstroom betrof zeven deelnemers. Bij twee deelnemers is het traject vroegtijdig stopgezet, vanwege blijvend terugval in middelengebruik en/of ander zorg die nodig was. Eén deelnemer is overleden.

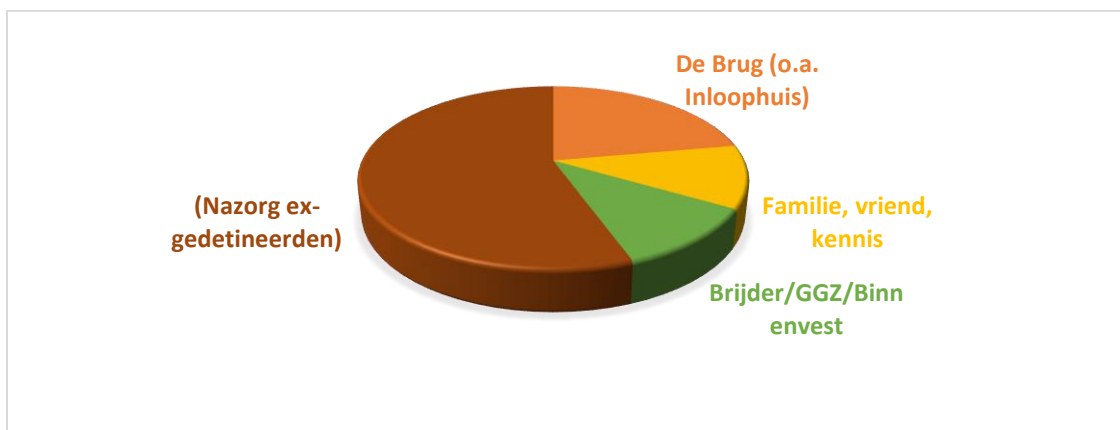
Het effect van de Coronamaatregelen was groot voor de deelnemers en heeft ook invloed gehad op de aanmeldingen in 2021. In Hoofdstuk 2 volgt een beschrijving hiervan.

Kenmerken deelnemersgroep

De deelnemersgroep bestond uit 26 mannen en twee vrouwen in de leeftijd van 26 jaar tot 68 jaar. Zie Hoofdstuk 2 ‘Verloop 2020 op basis van 8 leefgebieden’ voor meer informatie.

Instroom in 2021 (6)

Acht potentiële deelnemers betrof de nieuwe instroom in 2021 (15 minder dan verwacht), waarvan twee niet toegelaten werden tot het project aangezien zij niet uit KRV kwamen. Het geringe aantal aanmeldingen vanuit het Nazorgteam ex-gedetineerden in vergelijking met eerdere jaren voor de Coronapandemie, werd veroorzaakt door de Coronamaatregelen. Zie verder onder 1.5.

Overzicht aantal en herkomst van de nieuwe deelnemers in 2021

Aanmelding via	20 02 t/m 20 12	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ¹	Totalen
Eigen initiatief	50	5	2	-	-	3	3	4	5	-	72
De Brug (o.a. Inloophuis)	64	3	4	6	6	6	7	9	3	2	110
Politie	32	-	-	-	-	1	1	-	-	-	34
Gevangenis *)	12	1	-	-	-	-	-	-	1	-	14
Familie, vriend, kennis	13	2	-	-	-	-	3	2	-	1	21
Advocatuur	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Brijder/GGZ/Binnenvest	6	-	-	-	-	-	1	1	1	2	8
Overig (o.a. huisarts)	4	-	-	1	-	-	-	1	-	-	6
Gevangenzorg Nederland	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Gemeente Katwijk	30	12	12	10	10	11	10	8	2	3	108
(Nazorg ex-gedetineerden)											
Welzijnswartier	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Platform Kocon	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Reclassering	2	-	-	-	-	1	3	-	-	-	6
De Hoop	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Totalen	232	25	18	17	16	22	28	25	12	8	403

¹ Er zijn 8 nieuwe aanmeldingen binnengekomen voor het project. 2 hiervan zijn afgewezen omdat later bleek dat ze niet uit Katwijk, Rijnsburg of Valkenburg kwamen. Dus 6 zijn er uiteindelijk wel toegelaten tot het project in 2021. De afgelopen jaren hebben wij er altijd voor gekozen om het totaal aantal aanmeldingen te benoemen, wat de reden was van niet toelaten tot het project én hoeveel er uiteindelijk wel zijn toegelaten. Dit geeft veel meer inzicht met waar het project mee te maken heeft.

*) PI Scheveningen, PI Zoetermeer, PI Alphen en PI Hoogvliet

Overzicht instroom aantal deelnemers per jaar en de herkomst van de aanmeldingen van 2002 t-m 2021

1.2. Mentoren

Het Project Reïntegratie werd in 2021 uitgevoerd met 11 mentoren, vijf vrouwen en zes mannen, allen uit de gemeente Katwijk. 2021 startte met 11 en eindigde met 10 mentoren. Eén mentor is per september 2021 de casemanager van Project Reïntegratie geworden.

De rol van de mentoren is van onschatbare waarde. Hun wekelijkse ondersteuning aan de deelnemers is een essentieel onderdeel van het traject. In heftige periodes hebben de mentoren meerdere keren per week contact met hun deelnemer. Hun zorg, oprechtheid, geduld en positieve inbreng in het belang van de deelnemer is bewonderenswaardig. Tijdens de verschillende sportieve activiteiten, zoals strandwandelingen, namen zowel de mentoren als de deelnemers deel.

Deelnemers met een Koconwoning zien hun mentor elke week. Geleidelijk wordt het contact afgebouwd omdat de deelnemer uiteindelijk zonder mentor verder moet. Voor deelnemers met een Koconwoning geldt, indien gewenst, dat zij na het positief beëindigen van het traject nog een half jaar contact houden met hun mentor.

De mentoren hebben in 2021 twee trainingen gehad van consultant Sjaak Monster waarin de Presentiebenadering van Andries Baart aan bod kwam. Dit betreft een theorie waarin de hulpgever getraind wordt om tijdens contact met deelnemer aandachtig aanwezig te zijn en daar vanuit goede zorg te verlenen. Van belang is dat de hulpvrager zich gezien en serieus genomen voelt, merkt dat hij niet in de steek gelaten wordt en hulp krijgt van iemand die voelt als ‘een soort zus of broer’ of als ‘een vriend of vriendin’.

Deze training heeft de vaardigheden om er ‘te zijn’ voor de deelnemer, vergroot bij de mentoren.

1.3. Het Indicatieteam

Van meet af aan (2002) wordt binnen het project samengewerkt in het Indicatieteam. Dit team is samengesteld uit drie medewerkers afkomstig van GGZ Rivierduinen, Brijder en De Brug (de casemanager). In 2021 kwam het team bij elkaar en er was contact via de mail.

Tijdens het overleg wordt de voortgang van de deelnemers met een Koconwoning besproken en/ of besloten of een deelnemer in aanmerking komt voor een Koconwoning. Bij een uitgesteld advies voor een Koconwoning stimuleert de casemanager de deelnemer om met concrete punten aan de slag te gaan om uiteindelijk wel in aanmerking te komen voor een woning. De samenwerking in het Indicatieteam verloopt naar volle tevredenheid.

1.4. Het casemanagement

Het casemanagement wordt uitgevoerd door een casemanager en een senior casemanager.

Na jarenlang werkzaam geweest te zijn als mentor is per 1 september 2021 een nieuwe casemanager gestart. De oude casemanager blijft als seniorcasemanager nog betrokken bij het project. De samenstelling van het casemanagementteam zorgt ervoor dat het werk het hele jaar doorgang krijgt en het project maximaal tot zijn recht komt.

De intakefase van de deelnemers ligt in handen van de casemanager. In samenspraak met de deelnemer stelt de casemanager een individueel begeleidingsplan op. Tijdens de uitvoering van het begeleidingsplan vervult de casemanager een sturende rol om het proces te volgen en zo nodig bij te stellen.

Citaat van een deelnemer:

“Door hieraan mee te doen heb ik weer goede vrienden gekregen en doe ik actief mee op mijn werk. Ik had af en toe een flinke schop onder mijn kont nodig om verder te komen, en die heb ik ook gekregen”

De mentoren houden de casemanager voortdurend op de hoogte van het verloop van de begeleiding. Na ieder contact met een deelnemer, stuurt de mentor een verslag naar de casemanager. Op deze manier kan de casemanager meedenken, adviseren en aansturen. Wanneer de situatie daar aanleiding toe geeft, is er naast uitwisseling via de telefoon en het gespreksverslag, ruimte voor meer contact tussen de casemanager, mentor en deelnemer.

Bij urgente situaties van deelnemers buiten kantoortijd is het voor mentoren altijd mogelijk om een beroep te doen op de casemanager. Indien nodig neemt de casemanager het over van de mentor.

1.5. Nazorg ex-gedetineerden Katwijk

Nazorg ex-gedetineerden² en het Project Reïntegratie zijn nauw verbonden met elkaar. De samenwerking en het hoge bereik zorgt ervoor dat er snel gehandeld wordt in het belang van de gedetineerde. Deze aanpak draagt bij aan de resultaten waaronder het beperken van de recidivecijfers in Katwijk. In 2021 was er sprake van 22% recidive. Ten opzichte van 2020 betreft dit een stijging van 10%. Het valt niet uit te sluiten dat de gevolgen van de Covid maatregelen hier invloed op hebben.

Het team Nazorg ex-gedetineerden Katwijk bezoekt vrijwel alle gedetineerden uit Katwijk tijdens hun detentie. Als tijdens dit bezoek naar boven komt dat de gedetineerde meer hulp wil, wordt hij doorverwezen naar Het Project Reïntegratie.

² De gemeente Katwijk is verantwoordelijk voor de nazorg aan volwassen ex-gedetineerden uit de gemeente Katwijk. Doel van de nazorgactiviteiten is het voorkomen van terugval in criminaliteit (recidive), het bieden van perspectief aan gedetineerden en een bijdrage leveren aan de veiligheid. De uitvoering hiervan ligt sinds 2011 bij het Nazorgteam waarin de gemeente nauw samenwerkt met Kocon. De casemanager van het Project Reïntegratie maakt deel uit van het Nazorgteam.

In 2021 ontving het team 41 meldingen van 36 gedetineerden uit Katwijk, 35 mannen en 1 vrouw. 10 van de 36 konden niet bezocht worden vanwege de Coronamaatregelen! Een paar gedetineerden werden later bezocht dan gewenst, gezien de beperkingen van de Coronamaatregelen, dit had gevolgen voor hun traject na detentie en het recidivepercentage. Dit alles tezamen had een negatief effect op de aanmeldingen vanuit het team Nazorg voor het Project Reïntegratie. Tot uitbraak Covid pandemie werd per jaar gemiddeld 10 deelnemers vanuit Nazorg aangemeld bij Project Reïntegratie. Sinds de Covid pandemie betreft dit respectievelijk twee aanmeldingen in 2020 en drie in 2021.

1.6.Samenwerking

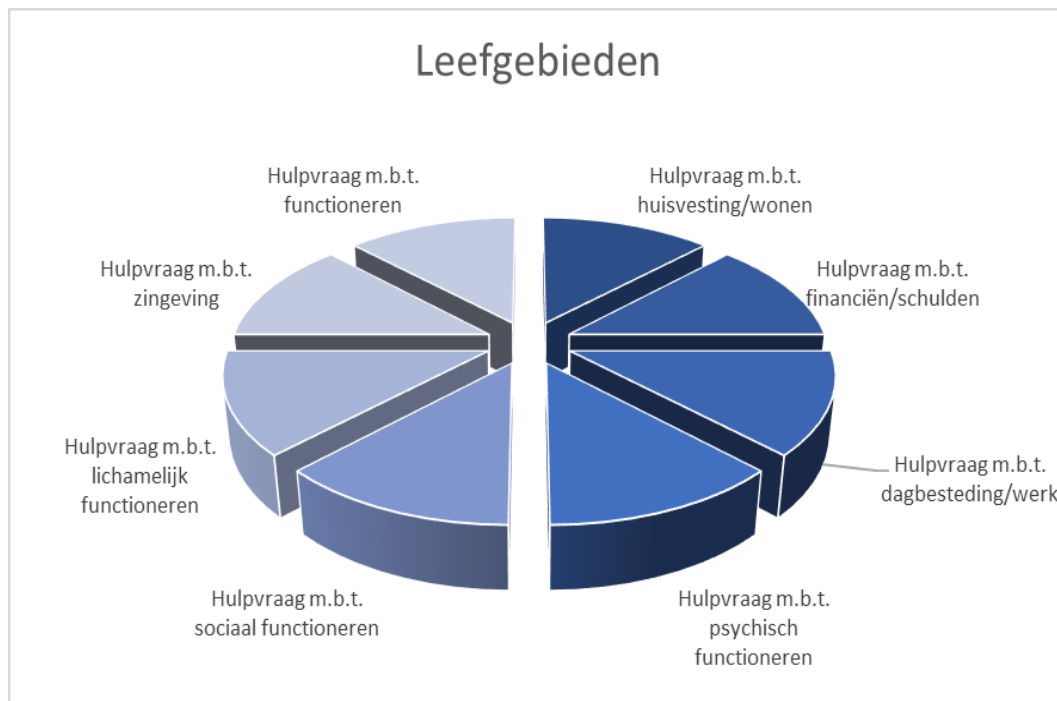
Uitgangspunt van het project is om zoveel mogelijk de samenwerking te zoeken met organisaties die betrokken zijn bij de begeleiding van de deelnemer. Naast de 'reguliere' samenwerkingsverbanden binnen het project, het Indicatieteam en het Nazorgteam ex-gedetineerden, zijn er ook veel andere samenwerkingen. Voor de slagingskans van de deelnemer zijn contacten en samenwerkingen van groot belang. Het biedt gelegenheid tot uitwisseling, het vergroot het bereik, het voorkomt doublures en zorgt voor (vroeg)signalering en afstemming.

In 2021 was er sprake van samenwerking met:

- Reclassering	- Grip op de Knip
- Brijder	- Veiligheidshuis Hollands Midden
- De Brug + Kringloopwinkel De Brug	- Fivoor
- Penitentiare Inrichtingen	- Leger des Heils
- GGZ Rivierduinen	- De Waag
- De Binnenvest	- Centrum Jeugd en Gezin
- Bureau Jeugdzorg	- Advocaten
- De Hoop	- Bewindvoerders
- Veilig Thuis	- Steenrots
- Gemeente Katwijk, diverse afdelingen	- Jellinek

3. Verloop 2021 leefgebieden

De deelnemers van het Project Reïntegratie hebben hulpvragen op meerdere leefgebieden. De casemanager brengt voor iedere deelnemer de voor hem/haar relevante leefgebieden in beeld en brengt accenten aan. Dit wordt omschreven in het begeleidingsplan en vormt de leidraad voor de begeleiding binnen het Project Reïntegratie. Zie ook bijlage 2 waarin de werkwijze nader omschreven staat.

8 leefgebieden vormen de leidraad voor de begeleiding in het Project Reïntegratie

Hieronder volgt in het kort per leefgebied opvallende bevindingen uit 2021:

3.1 Huisvesting

Drie deelnemers verbleven in 2021 in een Koconwoning. De verwachting is dat begin 2022 één van deze deelnemers positief afgerond wordt en begin 2022 voor een vierde deelnemer een Koconwoning wordt aangevraagd.

Bij de deelnemers leeft steeds meer het besef dat er krapte is op de woningmarkt. Sommigen maken zich zorgen of ze in de toekomst een eigen woning kunnen krijgen, anderen zijn blij dat ze via Project Reïntegratie een kans maken op een Koconwoning en ervaren de bijbehorende twee jaar aan begeleiding als meerwaarde.

De krapte op de woningmarkt maakt dat Project Reïntegratie voor 2021 maar één Koconwoning had. Gedurende het jaar is het mogelijk om een beroep te doen op een extra woning, als overige instanties geen gebruik maken van de aan hen toegewezen woning. Deze woningen bevinden zich vaak buiten KRV. Doordat een deelnemer dan automatisch niet meer onder Project Reïntegratie valt, wordt er geen beroep gedaan op deze beschikbare woningen.

De onzekerheid of er in 2021 een tweede woning binnen KRV beschikbaar kwam, maakt dat één deelnemer besloten heeft om bij familie te wonen en de begeleiding te stoppen. Maanden later was er sprake van volledig terugval in crimineel- en verslavingsgedrag.

Ex-gedetineerden en verslaafden die geen hulp willen vanuit Project Reïntegratie of andere huisvestingsaanbod in Katwijk, vallen vaak terug op de dag- en nachtopvang van Stichting De Binnenvest in Leiden.

3.2 Financiën

Daar waar deelnemers zeven jaar geleden zich heftig konden verzetten tegen het voorstel om bewindvoering in te zetten, is er nu weinig weerstand als dit besproken wordt. Ook is zichtbaar dat deelnemers onderling open met elkaar praten over hun bewindvoerder. Het geeft de indruk dat het hebben van een bewindvoerder steeds meer maatschappelijk geaccepteerd is.

De coronamaatregelen voortvloeiend uit de Covid pandemie hebben invloed gehad op de financiële situatie van deelnemers. Deelnemers zijn hun baan kwijtgeraakt, en gingen na ontvangst uitkering achteruit in hun inkomsten. Deze situatie bracht knelpunten en spanning met zich mee. Dit werd met de deelnemer besproken en daar waar mogelijk gezocht naar ondersteuning en/of oplossing.

Tijdens detentie kunnen gedetineerden een paar dagdelen per week arbeid verrichten, hier staat een kleine financiële vergoeding tegenover. Meestal wordt dit geld gebruikt om binnen de Penitentiare Inrichting eten, drinken, beltegoed of rookwaren te kopen. Eén deelnemer spaarde alles op, hetgeen door hem en de Penitentiare Inrichting niet was gemeld. Op dag van vrijlating heeft deelnemer dit geld contant meegekregen. Binnen een paar dagen was deelnemer volledig in gebruik en twee weken later zat hij weer vast in detentie. Met de desbetreffende gevangenis is afgesproken dat in de toekomst de gevangenis openheid van zaken geeft omtrent de financiën.

3.3 Sociaal Functioneren

De gevolgen van de Covid maatregelen zijn op het gebied van sociaal functioneren groot en nadelig geweest voor de deelnemers. Het niet kunnen gaan naar sportactiviteiten en hobbyverenigingen. Het niet kunnen afspreken met vrienden in groepsverband. Het niet kunnen deelnemen aan kerkelijke activiteiten. Het zich gedwongen voelen om zich te laten vaccineren om enigszins nog iets te mogen deelnemen aan activiteiten in de maatschappij. Het in quarantaine moeten verblijven, terwijl ze zich niet ziek voelden. Dit alles heeft veel effect gehad op de gemoedstoestand van deelnemers, op hun gevoel van eenzaamheid en op het verhogen van hun trekbehoefte in middelengebruik.

Deelnemers die net uit de gevangenis of kliniek kwamen hadden het in deze periode extra moeilijk om een gezond leven op te bouwen. De totale situatie heeft van de mentoren en casemanager een extra aanpak qua ondersteuning gevraagd om de deelnemer zo goed mogelijk hierbij te helpen.

Vanwege de Covid maatregelen heeft de casemanager een deel van de gedetineerden niet kunnen opzoeken. Zij was genoodzaakt om intake- en vervolggesprekken via beeldbellen te houden. Als een gedetineerde vanuit de gevangenis, in aanwezigheid van een medewerker van de gevangenis, telefonisch of digitaal zijn verhaal moet doen, belemmert dat het opbouwen van een vertrouwensband. Daarnaast verkleint het de kans dat de gedetineerde datgene vertelt wat hij ook verteld zou hebben als de casemanager fysiek, alleen met hem in een gespreksruimte zou zitten.

3.4 Psychisch functioneren

De Covid maatregelen hebben veel effect gehad op de deelnemers qua gevoelens van depressie en eenzaamheid. Sommige deelnemers gingen hun heil zoeken in middelengebruik.

Het gemak waarmee lokaal en via internet drugs te regelen is, werkte drempelverlagend om daadwerkelijk over te gaan tot middelengebruik.

In tegenstelling tot de eerste Lock down in 2020, waarbij ook de urinecontroles on hold waren gezet ter verkleining van de besmettingskans, is in 2021 bewust gekozen om de urine controles te handhaven. Primair ter ondersteuning voor de deelnemers die het moeilijk hadden.

De Covid maatregelen en het pandemienieuws dat 7/24 uur wereldwijd doorging, veroorzaakte bij deelnemers een gevoel van het ontbreken van perspectief. “Waar doe ik het nog voor.” is een zin wat met regelmaat terug te horen was.

Vanwege de Covid maatregelen mochten de gedetineerden geen partner, kinderen en/of families op bezoek ontvangen. Dit hebben zij als zwaar ervaren.

3.5 Zingeving

Ook in 2021 was bij deelnemers te zien dat ze graag naar hun familie en dierbaren willen laten zien dat ze in staat zijn om een verslavingsvrij leven te leiden. Tegelijkertijd trad er in de loop der tijd schaamte op, naarmate het besef toenam wat ze hun omgeving hadden aangedaan gedurende hun periode van middelengebruik. Een luisterend oor bieden, adviseren om met de naasten in gesprek te gaan, bemoedigen, ondersteunen en uitdagen om het pad van een verslavings- en crimineelvrij te vervolgen was datgene wat de mentoren en casemanagers konden betekenen voor de deelnemer.

Tegelijkertijd laat de macht van verslaving zien dat deze macht een belemmering vormt in het zingevingsproces. Van belang is om dit mee te nemen in de zoektocht van de deelnemer.

Zoals bij ‘psychisch functioneren’ besproken hadden de gevolgen van de corona maatregelen invloed op het gevoel van perspectief hebben in het leven. Het ervaren van gebrek aan perspectief schuurde met het thema ‘zingeving’ en werd meegenomen tijdens het begeleidingstraject.

3.6 Praktisch Functioneren

Met deelnemers maken een weekplanning, waar ook het schoonmaken van hun woning in meegenomen wordt. Dit vanuit het idee dat een schoon huis rust geeft in het hoofd en daardoor bijdraagt aan een clean- en verslavingsvrij leven.

Ook in 2021 is ervaren hoe groot het belang is dat een deelnemer in de gevangenis of kliniek zoveel mogelijk praktische zaken regelt, voordat deze terugkeert naar gemeente Katwijk. Hoe meer zaken vooraf geregeld zijn, hoe rustiger de overgang verloopt naar de ‘echte’ werkelijkheid.

Het niet kunnen bezoeken van gedetineerden vanwege de corona maatregelen heeft een negatief effect gehad op het vooraf regelen van praktische zaken. Vanwege de maatregelen mochten de casemanagers van de Penitentiare Inrichting ook maar beperkt werken op locatie, waardoor project Reïntegratie minimaal beroep kon doen op de inzet van de casemanagers en/of dit vertraging opliep.

3.7 Lichamelijk Functioneren

Met de deelnemers zijn er in 2021 een paar strandwandelingen gemaakt en één keer is er gekajakt. De deelnemers ervaren deze groepsactiviteiten als zeer positief. Naast het fysiek bezig zijn, wordt het samen tijd doorbrengen met mensen die zich in dezelfde situatie bevinden als fijn en waardevol ervaren. De wens is om in 2022 de sportactiviteiten weer naar het niveau te brengen als voor maart 2020, aangezien dit op meerdere leefgebieden van toegevoegde waarde is in het hersteltraject van de deelnemers.

3.8 Dagbesteding

Het hebben van dagbesteding verkleint de kans op verveling en de kans op terugval in verslaving- en/of crimineelgedrag, daarnaast vergroot dit het opbouwen van een gezond sociaal netwerk. Het hebben van dagbesteding geeft het gevoel wat te kunnen betekenen in de maatschappij, hetgeen goed is voor de eigenwaarde van de

“Het gezamenlijk wandelen met deelnemers vanuit het project vind ik een leuk idee. Een stukje wandelen, met anderen praten in een ontspannen positieve setting is heerlijk. Dat je hierdoor kans krijgt om ook met andere mentoren te praten, waarin zij mij bemoedigen, vind ik ook erg prettig.”

deelnemers en het vergroot de kans op uiteindelijk een betaalde baan.

Vanwege de Covid maatregelen hebben deelnemers met regelmaat hun dagbesteding moeten afzeggen als zij ‘klachten’ hadden. Sommigen ervoeren dit als zeer vervelend en baalden ervan. Bij anderen ontstond de indruk dat de maatregelen ook een ‘excuus’ vormde om niet te hoeven werken, voornamelijk als ze zich mentaal niet lekker voelden. Dit laatste vroeg een andere aanpak in de begeleiding.

3.9 Overige activiteiten

Instapwoning

De casemanager van project Reïntegratie is betrokken bij de intakeprocedure en coördinatie van de Instapwoning van Stichting Kocon. Hij/ zij intake met potentiële bewoners voert, de lijnen uitzet naar Nazorg en na groen licht uitzet naar De Brug qua woonbegeleiding en ook aanspreekpunt is voor overige instanties betrokken bij de Instapwoning. Ook is de casemanager betrokken bij situaties waarin de bewoner zich niet houdt aan de afspraken. In 2021 hebben twee potentiële bewoners zich aangemeld voor de Instapwoning. Eén is afgewezen vanwege groot verslavingsproblematiek. De ander is uiteindelijk overgedragen aan gemeente Alphen aan den Rijn om daar Nazorg te ontvangen.

Urine Controles

Vanuit het Project Reïntegratie is het mogelijk om bij De Brug een urinecontrole (UC) uit te voeren bij de deelnemers. Voor bewoners van een Koconwoning is dit een verplicht onderdeel gedurende het traject. In 2020 hebben acht deelnemers één of meerdere UC's ondergaan. Eén deelnemer heeft de UC-uitslagen ook gebruikt ten voordele van zijn rechtszaken.

Reünie en evaluatie met oud-deelnemers

Net als in 2020 vond er in 2021 geen reünie plaats met oud-deelnemers. De Coronamaatregelen maakte dit onmogelijk. De hoop is dat dit in 2022 wel doorgang krijgt.

Kaartenproject

In 2021 ontvingen 18 (ex)gedetineerden maandelijks een kaart vanuit het project. Dit ervaren de ontvangers als positief en waardevol. Het bemoedigt ze om vol te houden en geeft het gevoel dat ze niet vergeten zijn. Sommige deelnemers vertellen na vrijlating vol trots dat ze alle kaarten bewaard hebben.

Het effect van het kaartenproject is zo groot, dat het belangrijk is om dit te behouden. Omdat er in 2021 minder budget was, kon de casemanager niet meer zelf de kaarten schrijven en opsturen naar de deelnemers. Dankzij de inzet van twee mentoren, die samen elke maand de kaarten schrijven, wordt dit project voortgezet.

Nieuwsbrief

In 2020 is het Project Reïntegratie gestart met een nieuwsbrief. Twee keer per jaar wordt de lezer geïnformeerd over hoe het project werkt, de ontwikkelingen binnen het project, vertelt een mentor over diens ervaringen binnen het project en worden partijen geïnterviewd die betrokken zijn bij het project. Omdat er in 2021 minder budget was heeft Project Reïntegratie moeten besluiten om te stoppen met het uitgeven van de nieuwsbrieven.

4. Financiën 2021

Subsidieverantwoording project Reintegratie

	Rekening 2021	Begroting 2021
	€-----	€-----
Baten		
Subsidie gemeente Leiden- Doeluitkering 2021	80.423,00	125.510,00
Subsidie gemeente Katwijk (vanuit begroting 2021)	5.350,00	5.350,00
Gebruik geormerkte gelden Holland Rijnland	8.329,68	-
Totaal Baten	94.102,68	130.860,00
Uitgaven		
Arbeidskosten		
Casemanagement en ondersteuning	78.975,00	112.112,00
Administratieve ondersteuning	4.070,00	3.848,00
Deskundigheidsbevordering	66,69	350,00
Reiskosten casemanager (ad 0,35 p. km.)	64,41	525,00
Subtotaal	83.176,10	116.835,00
Organisatiekosten		
Deskundigheidsbevordering en vakliteratuur	2.288,07	2.000,00
Print- en kopieerkosten (o.a. folder)	-	100,00
Zaalhuur, consumpties + broodjes bijeenkomsten vrijwilligers	-	200,00
Porti en enveloppen	20,98	-
Telefoon casemanager	248,00	75,00
Subtotaal	2.557,05	2.375,00
Vrijwilligers- en deelnemerskosten		
Dagbesteding (deelname sport en creatieve activiteiten)	4.504,85	5.000,00
Vrijwilligers onkostenvergoeding	1.419,00	500,00
Deelnemerskosten/kosten begeleiders	-	1.900,00
Urinecontrole + alcoholtests	741,03	1.000,00
Kilometervergoeding en reiskosten vrijwilligers (gevangenisbezoek ed.)	3,50	40,00
Bloemetje en cadeaubon vrijwilligers (bij ziekte, afscheid)	239,35	250,00
Vergoeding voor deelnemers (eten, kleding, strippenkaarten)	142,85	750,00
Etentje vrijwilligers	458,95	550,00
Subtotaal	7.509,53	9.990,00
Kosten Koconwoningen		
Bijdrage startkosten tbv inrichten 5 Koconwoningen	830,00	1.600,00
Bijdrage Woonzicht tbv inschrijving 2 deelnemers	30,00	60,00
Subtotaal	860,00	1.660,00
Totaal Kosten	94.102,68	130.860,00
(-Meer) Minder besteed dan beschikbaar	-	-
Totaal	94.102,68	130.860,00
Terug te betalen gemeente Leiden	-	
Terug te betalen gemeente Katwijk	-	
Terug te betalen gemeente Katwijk	-	

4.1 Toelichting Rekening 2021 Project Reïntegratie

De financiering van het Project Reïntegratie vindt plaats met subsidies van centrumgemeente Leiden en de gemeente Katwijk. Het aangevraagde subsidiebedrag ad € 125.510,00 werd door gemeente Leiden niet gehonoreerd. Er is een beschikking voor €80.423,00 afgegeven. De gemeente Katwijk verleende op basis van het jaarlijkse Activiteitenplan van Platform Kocon: €5.350,00.

Via de gemeente Katwijk is een aanvullende subsidie voor 2021 en 2022 verleend uit de Holland-Rijnland gelden van € 36.219. Deze aanvullende subsidie kan aangewend worden ter dekking van het exploitatietekort in 2021 en 2022. In 2021 is uit deze gelden € 8.329,68 gebruikt ter dekking van de exploitatie. De kosten zijn dit jaar teruggebracht naar €94.102,68

Reiskosten casemanager

De reiskosten voor de casemanager in 2021 vallen lager uit dan begroot. Vanwege de Coronamaatregelen mocht de casemanager het merendeel van de gedetineerden niet bezoeken binnen de Penitentiare Inrichting.

Vrijwilligers onkostenvergoeding

Vanwege de in 2021 lage instroom nieuwe deelnemers, werden er minder deelnemers aan een mentor gekoppeld. Hierdoor valt deze kostenpost lager uit dan begroot.

Urinecontrole en alcoholtests

In 2021 zijn er minder urinecontroles afgenomen dan gebruikelijk. Door de lage instroom waren er minder deelnemers die een beroep deden op de urinecontroles. Daarnaast kijkt het casemanagement kritisch naar welke situatie een urinecontrole van toegevoegde waarde is, om zo de kosten hiervoor te beperken.

Vergoeding voor deelnemers

Door de Covid maatregelen is er ook in 2021 een lagere instroom binnen project Reïntegratie. Hierdoor ligt het aantal deelnemers wat een beroep doet op de vergoeding lager. De verwachting is dat in 2022 deze kostenpost weer toeneemt zodra het aantal aanmeldingen weer toeneemt.

Koconwoning

In 2021 heeft project Reïntegratie maar één woning toegewezen gekregen in plaats van de gevraagde twee woningen. Hierdoor heeft maar één deelnemer een bijdrage in de inrichtingskosten ontvangen in plaats van de begrote twee deelnemers. De verwachting is dat in 2022 weer twee deelnemers een Kocon woning krijgen.

5. Knelpunten en aanbevelingen

4.2 Aanpak knelpunten en aanbevelingen uit 2020

De in 2020 genoemde knelpunten en aanbevelingen zijn in 2021 aangepakt. Hieronder volgt een beschrijving van de uitvoering hiervan en de stand van zaken in 2021.

- 1.1** Vanaf 2020 is een duidelijk terugloop in beschikbare gelden op te merken. We zijn op zoek naar wegen om te voorkomen dat de bezuinigingen de kracht van het project niet schaden. Daarnaast hebben de Covid maatregelen veel impact gehad op de instroom naar, maar ook de effectiviteit van (de begeleiding binnen) het Project geleid. De afwezigheid van sociale contacten en mogelijkheden tot sporten hebben de grootste invloed op het welzijn van deelnemers gehad. We zijn op zoek naar wegen om deze schade tot een minimum te beperken. Hierbij zien wij als een zeer hoge prioriteit dat het sporten weer opgepakt zal worden.

Groepsactiviteiten binnen de coronamaatregelen

Onderzoek of er voor 2021 alternatieve groepsactiviteiten te bedenken zijn voor de deelnemers die binnen de kaders van de Coronamaatregelen kunnen plaats vinden.

Uitvoering en aanpak in 2021

In de praktijk bleek het moeilijk om het gehele jaar, binnen de Coronamaatregelen, gepaste groepsactiviteiten te vinden. Gedurende het jaar waren er gefaseerd maatregelen, denkend aan: maximaal aantal mensen die buiten in groepsverband mogen samenkomen, verplicht QRcode, locaties en/of activiteiten die gesloten waren, bij vermoedens van besmetting in isolatie etc. Dit alles had invloed op het aanbod en uitvoerbaarheid van groepsactiviteiten. Naast de strandwandelingen is het ook gelukt om met een groep te kajakken.

4.1.2. Mogelijkheden bereik en samenwerking

Onderzoek het bereik en de (verdere) samenwerkingsmogelijkheden met onder meer het Welzijnswartier en de Wijkteams van de gemeente Katwijk.

Uitvoering en aanpak in 2021

Tijdens het onderzoek kwam in beeld dat De Brug met het Welzijnswartier aan een plan werkt om meer gezamenlijk gebruik te maken van elkaars diensten op het gebied van sport. Besloten is om deze ontwikkelingen af te wachten en te kijken in welke mate dit ook van toegevoegde waarde kan zijn voor de deelnemers van Project Reïntegratie.

De casemanager heeft een seminar gevolgd over de werkwijze van de Wijkteams van de gemeente Katwijk. Hieruit is geconcludeerd dat het bestaande aanbod binnen project Reïntegratie, gekoppeld aan de reeds bestaande samenwerking met de ketenpartners, voldoet aan de hulpvragen en belangen van de deelnemers.

4.1.2 Jonge deelnemers van 17 jaar

Het bereik van de doelgroep jeugdigen van 17 jaar is de afgelopen jaren nihil geweest. Onderzoek in 2021 of het bereik van jongeren van 17 jaar, die voor het

eerst in aanraking komen met politie en/of alcohol en/of drugs verbeterd kan worden, bijvoorbeeld in samenwerking met politie en Bureau Halt.

Uitvoering en aanpak in 2021

De Coronamaatregelen hebben invloed gehad op de dagelijkse activiteiten van jongeren, denkend aan school, sport etc. Het (deels) niet fysiek naar school kunnen gaan heeft ook een negatief effect gehad op het preventiewerk vanuit de GGD, in samenwerking met Ervaringsdeskundigen van De Brug. De hoop is dat dit in 2022 weer opgepakt wordt en daar vanuit gemonitord wordt wat er leeft onder de 17-jarigen met betrekking tot politie, alcohol en/of drugs.

Daarnaast heeft de casemanager kennis gemaakt met het werk bij jongerencentrum SCUM. De korte lijnen bevordert een verdere, op cliënt niveau gerichte samenwerking.

4.2 Aanbevelingen voor 2022

Ondanks de belemmeringen van de Coronamaatregelen is Stichting Kocon tevreden over het verloop van het project in 2021. Het is voor Katwijk van groot belang om het project te continueren en hier met betrokken samenwerkingspartners de schouders onder te zetten. De aanbevelingen voor 2022 zijn:

Koconwoningen buiten KRV

Gezien de krapte op de woningmarkt wordt het steeds moeilijker om deelnemers huisvesting aan te bieden binnen gemeente Katwijk (Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg).

Onderzoek of deelnemers van project Reïntegratie ook deelnemer van het project kan blijven als een Koconwoning buiten KRV beschikbaar is. Zodat hiermee de kans op de woningmarkt toeneemt.

Recidive

Sinds de Covid pandemie nemen de recidivecijfers binnen gemeente Katwijk toe. Daarnaast hebben de coronamaatregelen ervoor gezorgd dat gedetineerden niet opgezocht konden worden binnen de Penitentiële Inrichting.

Onderzoek wat project Reïntegratie in kan zetten, zodat de recidivecijfers dalen en de gedetineerden de begeleiding en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben om een clean- en crimineel vrij leven op te pakken.

Bezuinigingen

In 2021 heeft project Reïntegratie minder budget toegewezen gekregen dan aangevraagd. Dit had onder andere als gevolg dat er minder uren voor het casemanagement beschikbaar waren, project Reïntegratie gestopt is met het uitgeven van de nieuwsbrief en het kaartenproject over is gedragen aan twee vrijwilligers. Door de Holland Rijnland gelden is het project voor 2021 en 2022 nog geborgd. Voor 2023 en later is het de vraag of de gemeente Katwijk het project zal blijven financieren.

Hoe kan ervoor gezorgd worden dat de kracht van project Reintegratie overeind blijft? Het project heeft zich allang bewezen. Het mag niet zijn dat bewoners van gemeente Katwijk meer overlast ervaren van verslaafden en/of criminelen, omdat deze doelgroep niet de zorg krijgt die ze nodig hebben.

Bijlage 1: Doel, doelgroep en organisatie Project Reïntegratie

Het Project Reïntegratie Katwijk startte in juni 2002 als proef van 2 jaar met financiering vanuit de Doeluitkering Ambulante Verslavingszorg van centrumgemeente Leiden. Daarna kreeg het project vanwege het positieve verloop een structureel karakter.

Het project levert een aanpak op maat; per deelnemer wordt met behulp van het 8-fasenmodel bekeken en afgesproken welke aanpak nodig is. De begeleiding ligt in handen van het casemanagement en de mentoren (vrijwilligers).

1.1 Doel

De deelnemers in staat stellen zelfstandig invulling te geven aan hun leven zonder riskant genotmiddelengebruik of criminele activiteiten door een bijdrage te leveren aan de gezondheidsbevordering, voorkomen van terugval in verslaving en/ of criminaliteit en maatschappelijk herstel.

1.2 Doelgroep

Het Project Reïntegratie biedt begeleiding aan mensen uit de gemeente Katwijk³. Er geldt geen leeftijdsgrens. Het gaat hierbij om:

- Katwijkers die terugkeren naar Katwijk na afronding van de behandeling in een verslavingskliniek/ behandelsetting of na vrijlating uit de gevangenis, waaronder de groep veelplegers⁴.
- Jongeren die voor het eerst in aanraking zijn gekomen met politie en/of alcohol en/of drugs.

1.3 Criteria

Criteria om als deelnemer toegelaten te worden zijn:

- Clean zijn
- Afkomstig uit de gemeente Katwijk
- Bereid zijn om mee te werken aan een daginvulling en/of werk
- Akkoord gaan met urinecontroles/blaastesten
- Geen ongewenst en onacceptabel gedrag zoals agressie, geweld en seksuele intimidatie.

1.4 Samenwerkingspartners

Binnen het project werken medewerkers van onder andere de volgende instellingen samen:

- De Brug
- Gemeente Katwijk
- GGZ Rivierduinen
- GGZ Reclassering Palier, Parnassia Bavo Groep
- Brijder Verslavingszorg, Parnassia Bavo Groep

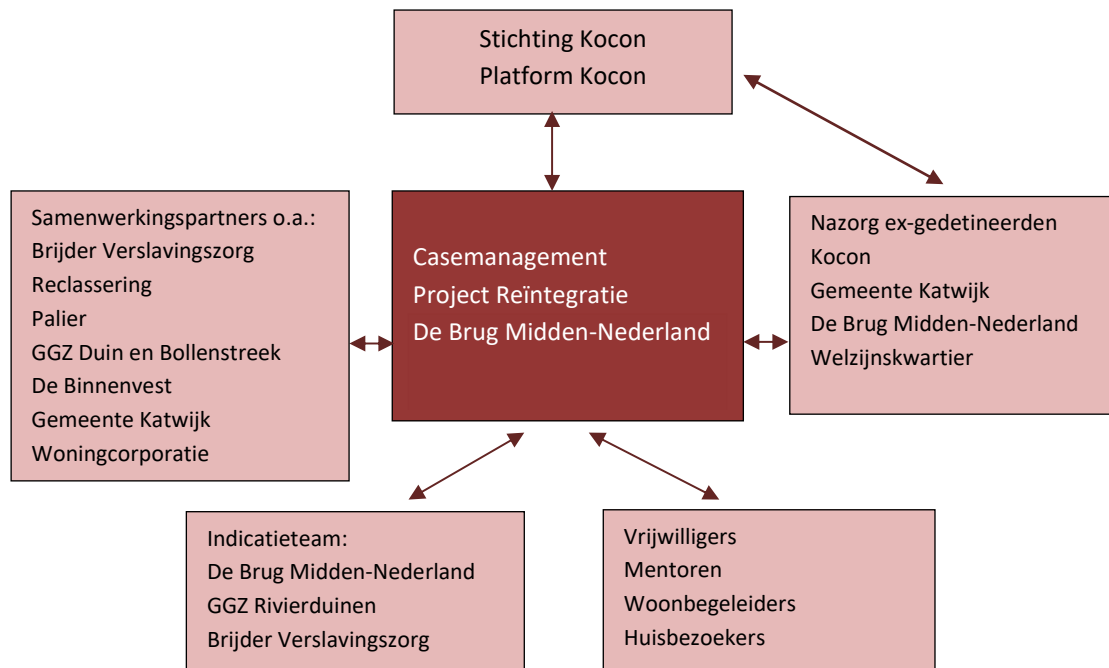
³ Het werkgebied van Kocon is de gemeente Katwijk met 65.203 inwoners op 1 januari 2019. Katwijk bestaat uit een samenvoeging van de voormalige gemeenten Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg.

⁴ Zogeheten veelplegers plegen veelvuldig (lichte) strafbare feiten. Zij vormen de harde kern, 'de draaideurcriminelen', van politie, justitie en zorginstellingen. Er is vaak sprake van verslavings- en psychiatrische problematiek.

- Politie Nederland - Eenheid Den Haag
- Woningcorporatie Dunavie

1.5 Organisatieschema

Het Project Reïntegratie is opgezet als lokaal samenwerkingsverband vanuit het Platform Kocon⁵. Binnen het Project Reïntegratie zijn de betrokken partijen bereid tot samenwerking, afstemming en het realiseren van de gestelde doelen. De aansturing en uitvoering van het project is door Stichting Kocon⁶ ondergebracht en gedelegeerd naar De Brug.

Stichting Kocon

Voorwaardenscheppend niveau en eindverantwoordelijk

Het bestuur van Stichting Kocon zorgt voor de aanvraag van de subsidiegelden bij de gemeente Katwijk en centrumgemeente Leiden. De stichting informeert en rapporteert de gemeenten en is eindverantwoordelijk voor de werkwijze, de voortgang en de samenwerking tussen de betrokken partners in het project. In de praktijk is deze taak gedelegeerd naar de voorzitter en de secretaris van het Platform Kocon en het casemanagement van Project Reïntegratie.

Zaken die gevolgen (kunnen) hebben voor de werkwijze en/of de financiën worden voor besluitvorming ingebracht bij het bestuur van Stichting Kocon.

De Brug - Casemanagement

5 Het Platform Kocon is een samenwerkingsverband van lokale en regionale organisaties in de gemeente Katwijk op het gebied van verslavingspreventie en handhaving, verslavingszorg en maatschappelijk herstel.

6 Stichting Kocon is verantwoordelijk voor het financiële beheer van de subsidies voor de activiteiten van het Platform Kocon. De stichting heeft geen 'eigen' personeel in dienst. Voor het uitvoeren van activiteiten en projecten wordt een beroep gedaan op de samenwerkingspartners.

Uitvoerend niveau met gedelegeerde verantwoordelijkheden op cliëtniveau

Het casemanagement wordt uitgevoerd door een casemanager en twee medewerkers Reïntegratie.

Een medewerker voor het onderdeel sport en een medewerker die naast haar takenpakket ook de casemanager bij afwezigheid waarneemt. De functionarissen begeleiden de deelnemers en mentoren en zorgen voor de afstemming tussen de samenwerkende partners die nodig is voor het begeleidingsplan. Het casemanagement draagt zorg voor het aanleveren van gegevens voor de inhoudelijke en financiële verantwoording. De casemanagers treden ook op als contactpersonen voor organisaties en bedrijven die meewerken aan het Project Reïntegratie.

Indicatieteam

Adviserend en besluitvormend op cliëtniveau

Het Indicatieteam bestaat uit een medewerker van de GGZ, Brijder en De Brug. Het Indicatieteam neemt gezamenlijk de beslissingen over het al dan niet gebruik kunnen maken van een Koconwoning. Het team bespreekt eens in de zes weken de individuele deelnemers met een Koconwoning. Daarnaast vindt praktische afstemming plaats.

Mentoren

Ondersteunend en adviserend op cliënt niveau

De mentoren zijn vrijwilligers die in een een-op-een relatie de deelnemer ondersteunen op acht leefgebieden. Zij vangen de deelnemer op, bieden een luisterend oor en staan naast de deelnemers. De mentoren spelen een belangrijke stimulerende en motiverende rol tijdens het re-integratieproces.

De mentoren volgen trainingen en maken gebruik van het 'Handboek Mentoren'. Daarnaast bieden de bijeenkomsten met de mentoren en de casemanager ondersteuning bij de uitvoering. De gesprekken met de deelnemers vinden plaats in de kantoorruimte van De Brug of als de deelnemers eigen huisvesting of een Koconwoning hebben, bij de deelnemer thuis.

De mentoren kiezen in samenspraak met de deelnemers ook voor andere plekken, bijvoorbeeld op het terras van een strandpaviljoen of al wandelend in de natuur. Ter bescherming van de mentoren en om te voorkomen dat deelnemers een te groot beroep doen op het (persoonlijk) vertrouwen van de mentor geldt de afspraak dat de mentor alle relevante informatie moet doorgeven aan het casemanagement. Deze afspraak is van meet af aan bekend bij zowel de mentor als de deelnemer.

De mentoren hebben wekelijks contact met de deelnemers en koppelen binnen drie dagen (voor mentoren met een Kocon deelnemer is dat binnen een dag) hun bevindingen terug naar de casemanager met behulp van een gespreksverslag. De casemanager reageert op deze gespreksverslagen, geeft adviezen en coacht waar nodig.

Om tegemoet te komen aan de onkosten van de mentoren voor bijvoorbeeld het gebruik van consumpties tijdens de gesprekken met een deelnemer, de telefoonkosten en reiskosten ontvangen de mentoren maandelijks een onkostenvergoeding van 15 euro per maand per deelnemer. Onderscheid wordt gemaakt tussen reiskosten voor mentoren met een deelnemer en andere vrijwilligers, bv. een vrijwilliger die iemand ophaalt uit de gevangenis voor het regelen van voorbereidende werkzaamheden of anderszins.

Huisbezoekers

Controlerend op cliëntniveau

Vrijwilligers zien erop toe dat de Koconwoning netjes blijft en controleert op het bezit van verslavende middelen. Het bezoek vindt plaats bij de deelnemers met een Koconwoning op willekeurige momenten. Van de deelnemer wordt verwacht dat hij meewerkt en de vrijwilliger voor bezoek en controle binnenlaat. Eenmaal door de deelnemer toegelaten in huis, vindt onder andere controle plaats op (sporen van) verdovende, verslavende middelen. Daarna vindt terugkoppeling plaats naar de casemanager.

Nazorg ex-gedetineerden Katwijk

De nazorg van ex-gedetineerden valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten en richt zich op de maatschappelijke re-integratie van ex-gedetineerden. Deze nazorg wordt in Katwijk⁷ uitgevoerd door twee trajectbegeleiders in nauwe samenwerking met de coördinatoren nazorg van de gemeente Katwijk en het Project Reïntegratie. Het gaat om het bieden van nazorg met aandacht voor vijf basisvoorzieningen: identiteitsbewijs, inkomen, huisvesting, zorg en schulden.

Via een digitaal meldingssysteem zorgen de casemanagers van de PI's ervoor dat de gemeente op de hoogte is van de detentie. Vanuit Nazorg ex-gedetineerden worden de gevangenen uit Katwijk binnen 5 werkdagen in de gevangenis opgezocht om de situatie te inventariseren.

Wanneer zorg nodig is, gaat de casemanager van het Project Reïntegratie hiermee aan de slag. De casemanager neemt deel aan het Nazorgoverleg waarin uitwisseling en afstemming plaats vindt over de acties in het kader van de nazorg van ex-gedetineerden uit Katwijk.

Deelnemers

De deelnemers krijgen een aanpak op maat (zie bijlage 2). Om de organisatie en contacten voor de deelnemers overzichtelijk te houden is afgesproken dat de

⁷ Het bieden van lokale nazorg aan ex-gedetineerden startte in maart 2011 op initiatief van de Stichting Kocon als een tweejarige pilot, waarin de gemeente Katwijk en Kocon nauw samenwerken aan het maatschappelijk herstel van gedetineerden die na vrijlating terugkeren naar Katwijk. Vanwege het succesvolle verloop besloot de gemeente om deze activiteit m.i.v. 2013 een structureel karakter te geven. Het Project Reïntegratie vormt een belangrijk onderdeel van de aanpak.

casemanager en de mentor de twee belangrijkste aanspreekpunten en begeleiders zijn voor de deelnemers binnen het project⁸.

Familie en relaties kunnen een erg belangrijke rol spelen om het contact met de (lokale) samenleving te herstellen. Daar waar mogelijk en gewenst worden zij betrokken in het traject van de deelnemer. Aan een deelnemer wordt gevraagd of hij/zij toestemming geeft om ouders, partner of familie te betrekken en/of (desgevraagd) te informeren.

Voor de deelnemers die gebruik willen maken van een Koconwoning is contact met derden, waaronder de familie, een belangrijk onderdeel. Niet iedere deelnemer vindt dit noodzakelijk, maar meestal volgt er wel een akkoord omdat familie als een van de weinige overgebleven steunpilaren kunnen/ willen fungeren.

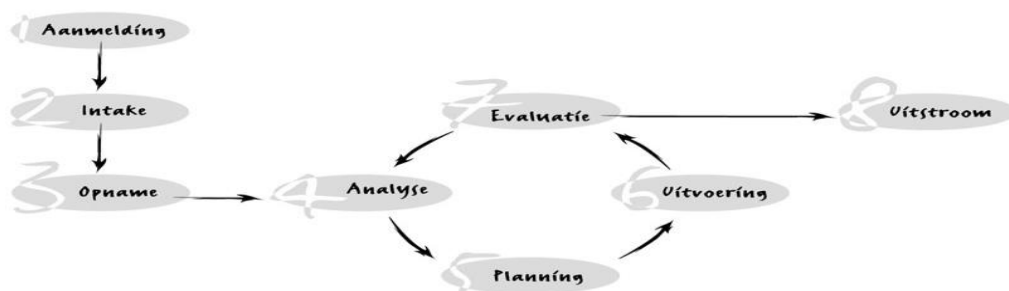
⁸ In het kader van de Wet Bescherming Persoonsgegevens en het bevorderen van een snel(ler) verloop van het hulpverleningstraject, ondertekent een deelnemer voor de start een aantal verklaringen waarmee hij/ zij toestemming geeft dat de casemanager namens de deelnemer relevantie informatie opvraagt en/of uitwisselt bij zorg- en dienstverlenende instanties.

Bijlage 2: Werkwijze Project Reïntegratie

De werkwijze van het Project Reïntegratie is gebaseerd op het 8-fasenmodel voor de maatschappelijke opvang van Movisie⁹. Deze methode biedt de mogelijkheid om actief met de deelnemers samen te werken en het benadert de hulpverlening aan de deelnemers zo breed en volledig mogelijk. Het gaat om acht essentiële leefgebieden en sterke punten (competenties) en zwakke punten (problemen) in het functioneren. Kortom: maatwerk.

8-fasenmodel

Het 8-fasenmodel begint met de aanmelding en eindigt als de begeleiding en nazorg is afgerond.

De werkwijze vertaald naar het Project Reïntegratie is samengevat als volgt:

1. Aanmelding
2. Intakegesprek
3. Matchinggesprek met een mentor en opbouw van de hulpverlening
4. Inventarisatie en nadere analyse op acht leefgebieden
5. Opstellen en ondertekenen van het begeleidingsplan
6. Uitvoering van het begeleidingsplan
7. Evaluatie van de uitvoeringsfase
8. Voortzetting of afronding van de hulpverlening

Fase 1: Aanmelding

De aanmelding kan plaats vinden door een hulpverlener, de coördinator nazorg ex-gedetineerden van de gemeente Katwijk, een familielid of de potentiële deelnemer zelf. Tijdens de aanmelding gaat de casemanager na of aan de voorwaarden voor deelname wordt voldaan en een uitnodiging voor een intakegesprek zinvol is. Zo nodig worden de voorwaarden om alsnog in aanmerking te komen doorgenomen en vindt eventuele verwijzing naar hulp plaats.

Fase 2: Intake

Het intakegesprek vindt plaats bij De Brug of in de gevangenis. Tijdens dit intakegesprek geeft de potentiële deelnemer informatie. Het invullen van het aanmeldingsformulier gebeurt gezamenlijk en is gerelateerd aan de 8

⁹ MOVISIE is een onafhankelijke landelijke organisatie die werkt voor en met overheden, vrijwilligers- en professionele organisaties met als doel de participatie en zelfredzaamheid van burgers te bevorderen.

leefgebieden. Soms is het voor het besluit nodig om aanvullende informatie en rapportages op te vragen zoals namen van reclasseringsmedewerkers, (hulpverlenende) instanties en gegevens van het Bureau Krediet Registratie (BKR). Hierna krijgt de deelnemer zo snel als mogelijk te horen of hij/zij wel of niet kan deelnemen. Bij voorkeur start de intake en begeleiding een half jaar voordat de deelnemer terugkeert naar de woonplaats. De casemanager onderhoudt dan de contacten met de gevangenis en/of behandelinstelling waar de deelnemer verblijft en vraagt o.a. naar uitslagen van de urinecontroles.

Fase 3: Matchinggesprek met een mentor en opbouw van de hulpverlening

In deze fase volgt het zogeheten matchinggesprek of kennismakingsgesprek met de casemanager, de deelnemer en de mentor. Bij een positief verloop, start de begeleiding door de mentor. Wanneer een deelnemer in aanmerking komt voor een Koconwoning dan wordt eerst het begeleidingsplan opgesteld en ondertekend voordat er een koppeling plaatsvindt met een mentor.

Fase 4: Inventarisatie en analyse 8 leefgebieden

In het 8-fasenmodel zijn acht leefgebieden te onderscheiden. De 8 leefgebieden komen in vrijwel elke fase terug. Ze staan steeds centraal in het begeleidingstraject en brengen structuur aan in de rapportage en de begeleiding. Kenmerkend van deze leefgebieden is dat ze voor iedereen gelden: ze zijn mensgericht en niet probleemgericht.

Huisvesting	Financiën	Dagbesteding
• Woonsituatie • Beleving huisvesting • Verwachtingen	• Soort en hoogte inkomen • Vaste lasten • Schulden: hoogte schulden en schuldeisers • Aflossingsregeling/saneringsplan • Inkomensbeheer • Inzicht in financiën • Bestedingspatroon	• Vrijwilligerswerk • Betaald werk • Hobby's • Sport • Opleiding of cursus • Werkervaringsplek
Zingeving	8 leefgebieden	Praktisch functioneren
• Belangrijke waarden en normen • Persoonlijke drijfveren • Levensovertuiging • Geloofsovertuiging • Zingevende activiteiten • Rituelen		• Nederlandse taal (spreken en schrijven) • Huishoudelijke zorg • Computervaardigheden • Administratieve vaardigheden • Plannen en organiseren
Psychisch functioneren	Lichamelijk functioneren	Sociaal functioneren

• Zelfbeeld, zelfwaardering en zelfvertrouwen • Psychische klachten • Psychiatrische problemen • Psychiatrische diagnose • Verslaving • Mate van ziektebesef • Behandeling	• Gezondheid • Gezondheidsklachten • (Chronische) ziekte • Handicap • Medische behandeling • Hygiëne en zelfzorg • Beleving eigen gezondheid • Voeding • Dag- / nachtritme	• Contacten met familie, kennissen, hulpverleners, medecliënten • Opvoeding kinderen • Sociale vaardigheden • Houding en gedrag in de maatschappij • Intieme relaties • Conflicthantering
--	--	--

Fase 5: Opstellen en ondertekenen van het begeleidingsplan

De casemanager stelt in samenspraak met de deelnemer een individueel begeleidingsplan op. Het begeleidingsplan houdt zoveel als mogelijk rekening met de wensen en mogelijkheden van de deelnemer, met uitzondering van de ‘harde’ criteria die gelden voor deelname zoals clean zijn en de verklaring van de deelnemer dat hij of zij meewerkt aan (niet aangekondigde) urinecontroles en/of alcoholcontroles. Na overeenstemming over het begeleidingsplan ondertekenen de deelnemer en de casemanager het begeleidingsplan voor akkoord. Wanneer een deelnemer in aanmerking komt voor een Koconwoning wordt het begeleidingsplan opgesteld in overleg met het Indicatieteam. Het huurcontract met aanhangsel voor de Koconwoning maakt een apart onderdeel uit van het begeleidingsplan met een afzonderlijk beschreven traject en afspraken, zoals de gesprekken met een vertegenwoordiger van de woningcorporatie.

Fase 6: Uitvoering van het begeleidingsplan

De casemanager, de mentor en de deelnemer zorgen samen voor de uitvoering van het begeleidingsplan. Hierbij wordt nauw samengewerkt met verschillende (zorg)instellingen en in het geval van een Koconwoning met Woningcorporatie Dunavie. Onderdeel van het begeleidingsplan kan ook zijn hulpverleningsgesprekken bij één van de samenwerkingspartners, zoals Brijder Verslavingszorg, De Brug, De Waag, Reclassering, Palier en GGZ Rivierduinen.

Voor de deelnemers van het Project Reïntegratie is het vinden van betaalde arbeid moeilijk, omdat zij een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De (langdurige) opname in een kliniek, gezondheidsredenen als gevolg van verslavingsproblematiek en/of het detentieverleden vormen belemmeringen die niet simpel te overbruggen zijn. Om het re-integratieproces te bevorderen wordt hierbij ook gezocht naar vrijwilligerswerk en/ of (onbetaalde) werkervaringsplaatsen.

Fase 7: Evaluatie van de uitvoeringsfase

Voor elke deelnemer zijn concrete doelen en acties opgesteld, die regelmatig en op afgesproken momenten geëvalueerd worden met de deelnemer en de mentor. De leiding van deze (tussentijdse) evaluatiegesprekken over het verloop en het behalen van de doelen zoals geformuleerd in het begeleidingsplan, ligt in handen van de casemanager. Zo nodig wordt het begeleidingsplan bijgesteld. Waar mogelijk wordt met behulp van een exitgesprek de reden van uitstroom geregistreerd.

Fase 8: Voortzetting of afronding van de hulpverlening

Tijdens de evaluatiegesprekken volgen afspraken voor het vervolg en/of de mogelijke afronding. Het gaat om langdurige trajecten variërend van 1 tot maximaal 2 jaar. In uitzonderlijke situaties bestaat de mogelijkheid tot verlenging voor bepaalde tijd. Bij terugval in het gebruik van alcohol en/ of drugs of het niet nakomen van afspraken kan deelname direct stopgezet worden. Bij een voortijdige beëindiging wordt altijd aangeboden om te bemiddelen naar andere hulpverlening. Opnieuw aanmelden voor deelname, bijvoorbeeld na behandeling in een verslavingskliniek, blijft altijd mogelijk. Bij nieuwe aanmelding wordt dan opnieuw gekeken naar de persoonlijke situatie en vindt toetsing aan de criteria van het project plaats. Er is sprake van een succesvolle afronding als de deelnemer de gestelde doelen heeft behaald en (weer) in staat is zelfstandig invulling te geven aan zijn of haar leven zonder riskant genotmiddelengebruik of criminele activiteiten.

Bijlage 3: Toelichting woonvoorzieningen

Koconwoning

In 2005 kwamen de Katwijkse woningcorporaties en de gemeente Katwijk overeen om jaarlijks een aantal huurwoningen beschikbaar te stellen voor de huisvesting van ex-gedetineerden en ex-verslaafden; de zogeheten ‘Koconwoningen’. De woningen worden niet vooraf vrijgehouden of aangewezen, maar liggen verspreid in de gemeente Katwijk.

Contigentwoningen Holland Rijnland

Sinds 2010 wordt jaarlijks voor de regio Holland Rijnland een aantal woningen voor bijzondere doelgroepen vastgesteld onder de noemer ‘contigentwoningen’. Ook de Koconwoningen voor het Project Reïntegratie vallen sinds 2010 onder deze regeling. De toekenning vindt plaats door de Vereniging Woningbouwcorporaties Holland Rijnland (VWHR) in het kader van de regeling ‘Huisvesting Bijzondere Doelgroepen Holland Rijnland’.

Regeling Huisvesting Bijzondere Doelgroepen Holland Rijnland

De meeste deelnemers zijn bij aanmelding voor het project niet ingeschreven bij Woningnet¹⁰ waardoor de kans op een huurwoning in de reguliere huursector vrijwel onmogelijk is. Het huren in de particuliere of vrije sector is veelal geen optie door de hoge huurprijzen en het gegeven dat de meeste deelnemers een laag inkomen uit arbeid of een bijstandsuitkering hebben in combinatie met schulden.

Via de regeling ‘Huisvesting Bijzondere Doelgroepen Holland Rijnland’ is het mogelijk om onder voorwaarden in aanmerking te komen voor een huurwoning. Vanuit deelname aan het Project Reïntegratie, kunnen deelnemers onder strikte voorwaarden, een beroep doen op deze regeling en een huurwoning, een zogeheten Koconwoning, ‘krijgen’. Op die manier is er sprake van voorrang op de bestaande wachtlijst van huurwoningen. Voor de deelnemers is deze regeling dan ook een uitkomst om aan hun oude levenssituatie een einde te maken.

Bij het aanmelden van deelnemers voor een woning voor de bijzondere doelgroepen dient de aanmelder te zijn ingeschreven bij www.woningnethollandrijnland.nl. Daarbij wordt een jaarlijks bedrag van 10 euro gevraagd. Wanneer de deelnemer financieel niet in staat is dit te betalen, neemt het Project Reïntegratie deze kosten op zich.

Wanneer een deelnemer al ingeschreven stond voor een huurwoning en alsnog wordt aangemerkt als persoon die voldoet aan de kenmerken van de bijzondere doelgroepen, dan komen de al opgespaarde woonpunten die zijn opgebouwd te vervallen. Ná een succesvol begeleidingstraject, veelal twee jaar, wordt de woonstatus van betrokkene bijgesteld in ‘starter’. Concreet houdt dit in dat een deelnemer met een Koconwoning na twee jaar of langer opnieuw de gelegenheid krijgt om woonpunten te ‘sparen’. Voor deelnemers die het begeleidingstraject niet

¹⁰ Inschrijven en het actuele aanbod van huurwoningen in de regio Holland Rijnland verloopt via de website: www.woningnethollandrijnland.nl

succesvol afronden betekent dit, dat hij of zij zowel de huurwoning als de eerder opgespaarde woonpunten kwijt is. Dit kan een extra motivatie geven om het traject succesvol af te ronden. Aan de andere kant bestaat er een eventuele kans dat dit voor de deelnemer een aanleiding is om niet voor de mogelijkheid van een Koconwoning te kiezen. In alle gevallen worden de voordelen en nadelen met de deelnemer besproken.

Gelet op de lange wachttijden voor een huurwoning in Katwijk, dienen de deelnemers zich ervan bewust te zijn dat het verkrijgen van 'voorrang' geen recht is waar zij aanspraak op kunnen doen, maar een kans om een nieuwe start te maken.

Voorwaarden Koconwoning

Ex-verslaafden en/ of ex-detineerden die een beroep doen op een Koconwoning moeten voldoen aan strikte voorwaarden en akkoord gaan met toezicht en woonbegeleiding voor minimaal twee jaar. Voor het Project Reïntegratie ligt de uitvoering hiervan bij de casemanager en de mentoren.

Voorwaarden en afspraken zijn onder andere:

- een verbod op het gebruik van riskante genotmiddelen;
- meewerken aan (onaangekondigde) controle op gebruik van alcohol en drugs;
- alle (dagelijkse) activiteiten van de deelnemer moeten bekend zijn en blijven;
- geen omgang met mensen die gebruiken en/of crimineel actief zijn;
- geen overlast veroorzaken;
- op tijd de huur betalen en
- meewerken aan huisbezoeken en controle in de woning.

Bij het niet nakomen van de afspraken is huisuitzetting mogelijk.

De toewijzing van een Koconwoning is afhankelijk van de motivatie van een deelnemer en het perspectief op zelfstandig wonen en een crimineel- en verslavingsvrij leven. De deelnemer die gebruik maakt van een Koconwoning krijgt een volwaardige huurovereenkomst met een aanhangsel waarin afspraken staan waar de deelnemer zich aan moet houden. Na twee jaar kan dit huurcontract met aanhangsel omgezet worden in een 'volwaardig' huurcontract zonder aanhangsel. Dit betekent niet dat de begeleiding vanuit het Project dan ook wordt stopgezet. Afhankelijk van de verdere behoefte aan zorg en begeleiding van de deelnemer kan dit vervolgd worden met uiterlijk zes maanden.

Instapwoning en BZW-woning De Brug

Het Project Begeleid Zelfstandig Wonen van Stichting De Brug biedt sinds 2013 opvang in Katwijk voor mannen en vrouwen met een verslavingsachtergrond die een zelfstandig leven willen gaan leiden.

Naast het Woonhuis realiseerde De Brug sinds 2014 tijdelijke woonvoorzieningen in Katwijk. Een Instapwoning biedt een tijdelijke woonplek voor drie daklozen, met of zonder verslavingsachtergrond, in afwachting van een volgende woonplek. Het kan hierbij gaan om een eigen kamer/woonplek of een plek binnen een andere zorginstelling. Sinds 2018 beschikt de Brug over vijf doorstroomwoningen.

Instapwoning Nazorg ex-gedetineerden

De gemeente Katwijk is in juni 2014, in samenwerking met Stichting Kocon, gestart met de Instapwoning, een voorziening van de gemeente Katwijk waarmee tijdelijk woonruimte beschikbaar is voor daklozen afkomstig uit de gemeente Katwijk. De Instapwoning heeft onder meer als doel het bevorderen van een gefaseerde aanpak van nazorg en re-integratie van ex-gedetineerden of ex-verslaafden. De Brug biedt hierbij de verplichte woonbegeleiding.

Bijlage 4: Begrippenkader bij jaarverslag

Ambulante hulpverlening:

Ambulante hulpverlening is hulp die geboden wordt aan cliënten door wekelijkse gesprekken op locatie van de zorginstelling.

Behandelaar:

Een behandelaar is een medewerker in dienst van een instelling zoals Brijder, De Waag, Horeb, De Hoop of De Brug en verantwoordelijk voor de uitvoering van de behandeling. Het kan gaan om behandeling voor agressie, trauma of verslaving.

Begeleidingsplan:

Het begeleidingsplan is de leidraad voor de deelnemer, casemanager en mentor op basis van het 8-fasenmodel met daarin opgenomen de actiepunten per leefgebied.

Blaastest/ alcoholtest:

De blaastest is de elektronische test die uitgevoerd wordt door een medewerker van De Brug bij een deelnemer om het gebruik van alcohol te controleren.

Casemanager:

De casemanager regelt binnen het Project Reïntegratie alle activiteiten van het project.

Clean:

Clean is het volledig 'schoon zijn' van verslavende middelen zoals alcohol of drugs.

Deelnemer:

Een deelnemer is een ex-verslaafde, een ex-gedetineerde al dan niet met een verslavingsverleden of een jongere met beginnende verslavingsproblematiek of criminaliteit die deelneemt aan het Project Reïntegratie en uit Katwijk komt.

Detentie:

Detentie is het verplicht vastzitten (straf) binnen een gevangenis: een Penitentiaire Inrichting.

8-fasenmodel:

Het 8-fasenmodel is een methode die de individuele begeleiding aan cliënten in de maatschappelijke opvang ondersteunt. Het is een werkwijze om gestructureerd en in samenwerking met de cliënt te werken aan haalbare begeleidingsdoelen. Daarbij kan het gaan om het werken aan meer zelfredzaamheid van de cliënt, maar ook om het behouden van de hoogst haalbare vorm van wonen. De 8 fasen bestaan uit: aanmelding, intake, opname, analyse, planning, uitvoering, evaluatie en uitstroom.

Gedetineerde:

Een gedetineerde is een persoon die vanwege een strafbaar feit in detentie zit. Strafbare feiten zijn gedragingen en handelingen die bij wet verboden zijn.

Intake/ intakegesprek:

De intake is het gesprek tussen de casemanager en de potentiële deelnemer waarin informatie wordt verzameld van een deelnemer over bijvoorbeeld zijn/ haar gebruik van genotmiddelen, de leefomgeving en motivatie.

ISD:

De Inrichting Stelselmatige Dader maatregel is een maatregel op basis waarvan stelselmatige daders in een inrichting geplaatst kunnen worden die specifiek voor hen bestemd is.

Koconwoning:

De Koconwoning is binnen het Project Reïntegratie het begrip dat gebruikt wordt voor een huurwoning die onder strikte voorwaarden en begeleiding beschikbaar gesteld kan worden voor deelnemers van het Project Reïntegratie.

Mentor:

Een mentor is een vrijwilliger die wekelijks of tweewekelijks een gesprek heeft met een deelnemer van het project en hierbij steun en een luisterend oor biedt.

Terugval:

Een terugval is het moment dat een persoon die clean was weer is gaan gebruiken of terugvalt in criminele activiteiten.

Urinecontrole (UC):

Een urinecontrole is een test op drugsgebruik bij een cliënt die uitgevoerd wordt door een medewerker van De Brug.

PI:

De Penitentiaire inrichting is een ander woord voor gevangenis.

Verslaafde:

Een verslaafde is de persoon die genotmiddelen als drugs en alcohol misbruikt, hiervan afhankelijk is geworden en hulp nodig heeft om ervan af te komen.

Vrijwilliger:

Een vrijwilliger is een persoon die onbetaald werk verricht voor het Project Reïntegratie van Platform Kocon.

Werkervaringsplaats:

Een Werkervaringsplaats is een onbetaalde werkplek binnen een instelling/bedrijf waarmee werkervaring opgedaan kan worden door deelnemers van het Project Reïntegratie om hiermee ervaring op te doen en daarmee de kans op regulier werk te vergroten.

